

Studijní cesta do Švýcarska

V rámci česko-švýcarského projektu zaměřeného na výměnu zkušeností, znalostí a dobré praxe v oblasti poskytování sociálních služeb proběhla ve dnech 26. 6. až 2. 7. 2011 studijní cesta do švýcarských kantonů Bern a Luzern. Z české strany se jí účastnili zástupci zařízení poskytujících sociální služby, zástupci MPSV a APSS ČR. Průvodcem po celou dobu pobytu byla partnerská organizace celého projektu CURA-VIVA Schweiz, která pro české účastníky zajistila bohatý program. Cílem pobytu bylo představení sociálního systému Švýcarska, jeho financování, seznámení se s vzdělávacím systémem, exkurze do několika zařízení nabízejících různé druhy sociálních služeb a v neposlední řadě výměna zkušeností z obou zemí.

V pondělí dopoledne byla na programu návštěva sídla partnerské organizace CURAVIVA, asociace sdružující poskytovatele bytových sociálních služeb ve Švýcarsku. Vznikla 1. 1. 2003 a začala působit v oblasti péče o seniory, o dospělé s postižením a o děti a mladistvé se zvláštními potřebami. Byla tvořena kantonálními sekcemi a institucemi z německé části Švýcarska. V roce 2006 se stala zastřešující organizací pro celé Švýcarsko, přistoupily i kantony z italské a francouzské části země. Členskou základnu tvoří cca 2350 organizací s více jak 105 000 lůžky, což představuje 90 % všech institucí v tomto oboru. S tímto počtem členů má silnou vyjednávací pozici a může využít referenda k prosazení svých cílů (referendum je důležitou součástí švýcarského politického systému). CURAVIVA zastupuje své členy na celostátní úrovni vůči politickým instancím, úřadům, státní správě a jiným národním organizacím a svazům.

Další zastávkou na poznávací cestě byl Riggisberg, kde se nachází domov pro osoby

s mentálním postižením a psychiatrickou diagnózou. Hlavní motto domova zní: Vytvoření životního prostoru pro jinak nadané lidi. Naplňování tohoto motta napomáhá i krásné okolí domova a výhledy daleko do krajiny. Celková kapacita domova je 265 uživatelů, je složen z 19 oddělení, z toho 13 je zaměřeno převážně na péči sociální (bydlí zde uživatelé relativně samostatní) a 6 bytových jednotek se zaměřením na ošetřovatelskou péči. Domov nabízí svým klientům uplatnění v podobě několika pracovišť (sklářská dílna, zásilková služba, tkalcovna, servis invalidních vozíků, zahradnictví, kuchyně, provozní činnosti, ateliéry).

Další den začal návštěvou Parlamentu, kde členka Národní rady Bea Heim představila dějiny Švýcarska, politický systém i práci Parlamentu.

Odpoledne bylo věnováno prohlídce Nadace Siloah, která nabízí dlouhodobou péči seniorům na 4 odděleních, dále 1 oddělení s byty s pečovatelskou službou, 1 oddělení pro lidi trpící demencí, 1 oddělení pro osoby s neurologickým onemocněním a 1 oddělení pro lidi s Huntingtonovou nemocí. Oddělení jsou umístěna v několika budovách v rámci areálu. Uživatelům jsou nabízeny dlouhodobé i krátkodobé pobyty a pobyt v denním stacionáři. V areálu je i mateřská škola pro děti zaměstnanců i lidí z okolí. Celková kapacita je 135 uživatelů.

Třetí den pobytu začal návštěvou domova pro seniory v Bodemmattu, který nabízí bydlení v 60 jednolůžkových a 6 dvoulůžkových pokojích. Zvláštní důraz je kladen na péči o osoby trpící demencí a paliativní péči. Té byla také věnována jedna z přednášek, které účastníci během dopoledne vyslechli. Poté už cesta vedla do Luzernu, do vzdělávacího střediska CURAVIVA. Tam se účastníci dozvěděli základní informace o vzdělávacím systému Švýcarska a také o nabídce vzdělání v oblasti sociálních služeb, které organizuje právě CURAVIVA Schweiz formou mnoha

kurzů, ale i formou studia několika oborů na vyšší odborné škole.

Rezidence Am Schärme, jejíž návštěva byla na programu ve čtvrtek, je nestátní zařízení pro seniory zřízené nadací. V areálu jsou 3 obytné budovy pro uživatele, administrativní budova a kostel. Největší zájem je o bydlení v samostatných bytech vybavených alarmem pro přivolání pomoci. Je zde zajišťován pravidelný úklid a strava, další služby jsou poskytovány na základě žádosti uživatele. Další možností pro osoby s větší potřebou péče je bydlení v domově pro seniory. Oddělení pro lidi trpící demencí má kapacitu 15 lůžek ve dvou odděleních a lze využívat i denní stacionář. Srdcem celého areálu je restaurace, která je otevřená i pro obyvatele z okolí.

Nedaleko od rezidence Am Schärme je sídlo Nadace Rütimattli, která poskytuje služby dětem i dospělým s psychickým, mentálním a kombinovaným postižením jednak formou týdenního stacionáře a speciální školy (děti a mládež), jednak formou chráněného bydlení a práce v chráněných dílnách (dospělí).

Oficiální program byl ukončen pátečním obědem, před kterým se účastníci v několika prezentacích dozvěděli o nabídce služeb v kantonu Luzern, o práci Nadace Pro Senectute, o cílech kantonálního svazu CURAVIVA a pár informací o Centru Eichhof, které nabízí bydlení a denní služby seniorům.

Kromě nabídky pracovního programu připravila pro zpestření CURAVIVA i program pro volný čas – večerní projížďku lodí na Vierwaldstättském jezeře nebo folklórní večer v luzernské hospůdce. Čas zbyl i na krátkou prohlídku Bernu a Luzernu.

Návštěva ve Švýcarsku byla v mnohém podnětná, účastníci řadou otázek během přednášek zahájili zajímavé diskuze a zkušenosti se vyměňovaly i během neformálních rozhovorů po skončení oficiálního programu.

Text a foto: **Mgr. Magda Kocábová**